

M A K Ó I FÜGGETLEN UJSÁG

Politikai napilap.

Főmunkatárs:
Dr. KISS PÁL.Felelős szerkesztő:
ESPERTSIT JÁNOS.

Telefon szám 63.

Törvényeken felül.

Makó, aug. 13

Hivatalos nagyképűsködéssel azt mondják, az iskolákban azt tanítják, hogy — jogállam vagyunk. A hol mindenki számára megszabják a jogok, melyeken belül szabad mozognia s a kötelességek, melyek szerint viselkednie kell. Sőt még azt is hirdetik, hogy nálunk mindenkit egyenlő jogok illetnek egyenlő kötelességek terhelnek. Szóval, a levegőn keresztül kaszáló szőlők után úgy kellene hinnünk, hogy itt ebben az országban a legeszményibb jogegyenlőség urakodik az emberek között.

A ki csak a levegőbe elhangzó üres beszédek után szedi össze tudását s állítja össze az igazságokat, hisz is ezeknek a jogegyenlőségről regélő szőlőknek. A ki azonban a való élet szerint képes mindent úgy látni, hallani és érezni, a mit ez az élet körötte nyüzsg, kénytelen napról napra tapasztalni, hogy ebben a mi szép országunkban még nagyon is messze vagyunk az igazi jogegyenlőségtől. Ma még kevés jogunk van ahhoz, hogy országunkat igazi jogállamnak mondjuk.

Jogállamban a jogot kodifikáló törvény a legnagyobb ur s nem lehet senki, a ki hatalma előtt tisztelettel meg ne hajoljon. Egyformán parancsol mindenkinek s mindenki egyforma engedelmisséggel tartozik vele szemben viselkedni. A törvény alól kivétel nincsen s kizárt fogalom a személyválogatás.

Nálunk mindez egész más képen van. Nálunk a jog, a törvény személyek szerint parancsol vagy nem parancsol, személyválogatás szerint megengedi, hogy engedelmeskedjenek neki avagy ne engedelmeskedjenek.

Nálunk még mindig fölös számmal vannak, a kik előtt minden állami törvény csak — Hekuba. Ugy alkalmazák, a mint saját személyes érdekük kívánja. Ugy és ak-

kor rugják fel a törvényt, a mint és a mikor éppen akarják.

Rettenetes számmal vannak ma is nálunk a — kiváltságosok. Nemcsak, hogy nem fogynak, sőt még szaporodnak.

Három félek a kiváltságosok. A mágnások és gentryk, a kik mai állapotaink között se képesek beletörödni abba a tudatba, hogy őket tulajdonképpen semmivel sem illeti több jog és semmivel se terheli kisebb kötelesség, mint azt a szegény pórivadékot. A mágnás és gentry ma is törvényen felül állást igényel magának s ezt az igényét érvényesíti is uton-utfélen, a mikor csak alkalmasnak látja. Azután itt vannak a különféle hivatali hatalmasságok. A falusi kisbírótól kezdve fel a legmagasabb állami méltóságokig nyakra-tőre találkozzhatni olyan póttentőkkel, a kik hivatali hatalmukat — még ha jog szerint olyan kicsi is az — csakis úgy képzelik, hogy ez a hatalom felül áll minden jogon és törvényen is. S ezt az így képzelt hatalmat nagyon sokszor hajlandók is ekként gyakorolni. Felrugásával jognak, törvénynek. A harmadik, bár legkisebb csapatja e kiváltságosoknak azokból kerül ki, a kik társadalmilag töltenek be tekintélyesebb állást.

Mindezek azt hiszik, hogy az állam tisztán csak értök van. Fölibe helyezik magukat a törvényes jogoknak szabadon s büntetlenül.

A bajai főispán esetének a kapcsán mondjuk el most ezeket az igazságokat. A főispán ur megharagudott az ispánjára s fogta magát, egyszerűen csendőröket hivatott, elfogatta, letartóztatta s a szabadkai ügyészséghez, vizsgálóbírószákhöz kísértette a szerencsétlen delikvenst, a ki valamiképen utjában mert lenni a rettenetes hatalmu főispánnak.

A törvényszéknél tisztelik a törvényt s azt izenték a főispánnak, hogy a mit tesz,

annak nincs törvényes alapja. Pedig a főispán álláspon-tjának a jó barát, a másik hatalmasság, az országgyűlési képviselő is igyekezett érvényt szerezni a törvény-szék előtt. Mégsem fogadták el fogolyának a főispán ispán-ját.

Mi van azóta az ispánnal, nincs újabb hír róla. Nem lehetetlen, hogy még ma is előzetes letartóztatásban van a főispán kedvéért a csendőrök kezében. Mert a csendőrök engedelmeskednek a főispánjoknak.

Pár évvel ezelőtt történt éppen ilyen eset. Akkor meg miniszter követett el éppen ilyen dolgot. Mint most a főispán, akkor a miniszter kísérgettetett csendőrökkel egy szegény ártatlan embert.

A miniszternek sem esett baja e miatt, miért esnék hát a mostani esetért a bajai főispánnak.

Hogy annak is, ennek is a tette büntető törvénybe ütökzik, ki törődik azzal. Az miniszter volt, ez meg főispán: ugyan ki hallott még olyat Magyarországon, hogy akár egy főispánnal, akár egy miniszterrel képes lett volna törvény úgy elbánni, a mint érdemelte volna.

Hát nem törvényeken felül álló hatalmasságok ezek bármily cselekedetükben.

A közvélemény hallgat és lapul. Szinte természetesnek találja, hogy ez így is lehet.

Büntető perrendtartásunk szigorú pontossággal megszabja, hogy mikor lehet valakit letartóztatni. A bajai esetről nyilvánvaló, hogy ezen törvény rendelkezései ellenére történt az elfogatás s letartóztatás.

Anyagi büntető törvénykönyvünk meg személyes szabadság megsértése vétségének mondja a törvényel- lenes letartóztatást s úgy rendel, hogy a ki elköveti, szigorú fogházzal lakoljon.

Mi, szegény köznép, a kik kívül vagyunk minden nagy- hatalmu hivatalon és magas

tekintélyen s a kiknek ereinkbe nem szorult se mágnás, se gentry — vér: mi-csoda hódoló s szinte reszkető tisztelettel és félelemmel tekintük törvényeink parancsaira s tilalmaira! Mert jaj nekünk, ha csak véletlenül is beléjük botlunk.

Az urak meg kihívó szándékossággal milyen könnyedén tul teszik magukat minden jogon, minden törvényen. S még a hajuk szála se görbülhet miatta.

Mindez mi mást jelentene, mint hogy jogállamban élünk, a hol a szigorú jogegyenlőség urakodik. Legalább, így mondják ezt azok, a kik magok se hiszik el.

— kp. —

□ **Szentesített törvényjavaslatok.** A hivatalos lap mai száma közli az 1910. évi III. törvény-cikket az 1910. évben viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról, továbbá az 1910. évi IV. törvény-cikket több állami beruházás költségeinek fedezéséről, a kamatozó állami pénztárjegyek beváltásáról és a pénztári készletek kiegészítéséről — ellátva a király szentesítő záradékával.

A nyolcvan éves király.

A papsághoz írta
Csernoch János
csanádi püspök.

— Tisztelet- és csodálatszülte megilletődéssel tekint a világ minden népe szent István koronájának viselőjére, Magyarország apostoli királyára, I. Ferenc József-re, aki ebben az esztendőben betölti életének nyolcvanadik esztendejét. Mi pedig, hűséges jobbágyainak milliói, nemcsak a tisztelet és hódolat, de tiszta gyermeki szeretet érzésével adózunk a mi urunknak és királyunknak az esztendő minden napján és kiváltság eme jeles évfordulón.

— Mert a mi királyunk nemcsak a legelső magyar ember, de legelső a kötelességtudásban és kötelességteljesítésben. Az ő élete megtanít arra, miként kell a közjót saját érdekeink fölé helyezni; követendő példaadás marad, mikép kell az élet csapásait fogadnunk s Isten akaratán való megnyugvással viselnünk; mikép teljesítsük Isten és az egyház iránt való kötelességeinket, mikép ragaszkodjunk ősi hazánkhoz.

S ez a követésre méltó, mindenkor egyforma példa két emberöltő óta lebeg országainak szeme előtt.

— Ugyanazért mi, az ő hűség és háladatos jobbjai, akik bölcs és atyai országlásának áldásait élvezük, a jó gyermek fohászával járunk a népek atyjának, a királyok királyának, a mindenható isten trónjához: Tartsd meg nekünk a mi urunkat, királyunkat, atyánkat, a magyar katolikus egyházunk fővédőjét és kegyurát; hadd lássa népeinek virágzását, országainak erőben, hatalomban és erkölcsben való gyarapodását; mit az ő hitvesi, atyai és rokoni szíve türt és szenvedett, leljen azért kárpótlást alattvalóinak boldogságában; áldd meg őt mindennemű földi és mennyei áldással!

— A föntiekhez képest elrendelem: Az idei augusztus 18-ikát megelőző vasárnapján a szószék-ről figyelemzetendők a hívek fel-séges urunk nyolcvanadik születésnapjára, a helyi hatóságok pedig meghívandók az ebből az alkalomból megtartandó istentiszteletre. Augusztus 17-én az esteli harangzó után félórán át szóljanak az összes harangok. Az évfordulón pedig minden plébánia-templomban ünnepi istentisztelet tartandó Te Deum-mal és a királyért való szokásos miseimádással (collecta pro Rege).

Kisemberek perei.

Legfelsőbb döntés.

Budapest, aug. 13.

A bagatel bíróságok elé a legszegényebb alperesek kerülnek. Azok, a kiknek tartozása nem haladja meg a negyven koronát. Ezek az ügyek, ha a bagatel-bíró ítélete elé kerülnek, hol helytelen törvénymagyarázat folytán az a gyakorlat fejlődött ki, hogy a járásbírói ítéletek után eljött és magasabb ítélleti illetéket róttak ki. Egy cég az ítélleti illetéket elfelejtette lerónni, mire a céget megbírságoták. A cég ügyvédje a bírságolás ellen felebbezést adott be és a közigazgatási bíróság a bírság, illetőleg az illeték megfizetése alól a céget felmentette azaz az indokolással, hogy a járásbírói bíróság a községi bíróságtól élébe vitt perben mint felebbviteli bíróság jár el, ily minőségben hozott ítélete után pedig újra ítélleti illetéket követelni nem lehet, annál kevésbbé, mert az 1894. évi XXVI. t.-c. 20. §-a a községi bíráskodás alá tartozó peres ügyekben ítélleti illeték fejében 40 fillért szab meg, oly törvényes rendelkezés pedig, melynek alapján ilyen ügyekben a járásbírói részéről hozott ítélet után újabb illeték lenne követelhető, nincs.

A Kossuth-utcán egy kézimunkát tartalmazó postacsomag elveszett.

Kéretik a megtaláló akár felbontva is jutalom ellenében átadni a kiadóhivatalban.

Az apátfalvai kákási ugarban 3 és fél köblös ugarföld o

eladó vagy kiadó.

— Bővebbet a kiadóhivatalban. —

NAPI HIREK.

Augusztus 13.

A legszomorubb évfordulóhoz jutott a magyar nemzet. A dicsőséges csatákban bővelkedő magyar szabadságharc utolsó felvonásának hatvankettedik évfordulója következett el. Harcolt a magyar, mint egy oroszlan, küzdött szabadságáért, függetlenségéért, hogy lerázza nyakáról az osztrák igit, amely három évszázadon keresztül teljesen türhetetlenné vált. Isaszeg, Kápolna, Szolnok, Buda egy-egy dicsőséges emlékei ennek a küzdelemnek.

Azután... azután következett Segesvár, Debrecen, Szőreg, Temesvár. Ezek a hősiességnek gyászkeretei, mert a félistenek sem voltak képesek a túlyomó ellenséggel szemben már csatát nyerni, de harcoltak a hazáért, mint ahogy csak az tud harcolni, kinek szívében a honszeretet lángja ég. A zsoldos hadak száz-ezrei azonban a legnagyobb hősiességgel is birokra keltek és megbizonyult, ami már ugyis régi igazság, hogy az oroszlan is elbukik, ha túlyomó erővel áll szemben. A magyar nemzet ügye Temesvárnál a legrosszabbra fordult.

Egyetlen bizalma a szent ügynek az Arad körül táborozó magyar hadseregben volt. Ez a hadsereg hátrált egész világosig.

Világos! Ez a hely a magyar nemzet sirja. Negyvenezer hősnék, mindmegannyi oroszliánnak kellett gulába rakni a véreit és dicsőséggel megszentelt fegyvert.

Hatvankétszer fordult azóta a föld a nap körül és most hatvan-kettedszer emlékezünk e napra fájó érzéssel, mert olyan időket élünk ma, hogy az emlékezet által erőt, bátorságot meríteni kötelesség.

— **Istentiszteletok a reformátusoknál.** A mai napon az istentiszteletok a református templomokban a következő sorrendben tartanak: Az ő templomban délelőtt 9 és délután 2 órakor prédikál Nagy Karoly lelkész, az új templomban ugyanazon időkbén Berecky László lelkész.

— **Vívó-estély.** Lázás készü-lődés előzi meg a f. hó 15-én, hétfőn tartandó vívó-akadémiát. A helyi szereplők szorgalmasan treniroznak, hogy minél sikeresebben vehessék fel a küzdelmet az akadémián szereplő idegenekkel, a rendezők meg erősen agítálnak, hogy minél több táncost toborozzanak össze. Az előzményekből ítélve ez a mulatság minden tekintetben sikerülni fog. Sportszempontról érdekessé teszi az estélyt az olasz és magyar vívóiskola képviselőinek együttes szereplése, ifj. Halász Zsiga főiskolai, Dumcsa György középiskolai kardvívóbajnok közreműködése. Dumcsa György Molnár István főgimnáziumi tornatanár tanítványa. Az estély legszebb mérkőzése mégis talán Halász Zsiga fővárosi és Varga Sándor kolozsvári tornatanár assaut-ja lesz. Mielőtt az estély lezajlanék, már is meg kell dicsérnünk Varga tornatanárt, hogy városunk fiataljainak figyelmét a kártyaasztaltól a sport felé tereli. Vajha minden fiatal ember kedvet kapna a legnemesebb sport üzésére.

— **Tettlegesség.** Dózsa Ferenc dr. ügyvéd ma este lapunk fele-

lős szerkesztőjét, *Espersil* Jánost, a főtéren hátulról megtámadta és tettleg inzultálta. Az inzultus állítólag a „Pók meg a szipoly” című morális mese miatt történt, amelyet nevezett, úgy látszik, magára vett. Ha általánosságban tartott ilyen közlemények miatt ujságitót meg lehet támadni, akkor igazán revolver nélkül nem lehet járni az utcán, mert minden harmadik ember neki eshetik egy-egy hírlapirónak. Inzultált szerkesztőnk gondoskodik megfelelő elégtételeiről.

— **Hagymakertészek gyűlése.** A makói hagymakereskedők kar-teljével szemben újabban alakult hagymaszövetkezet tagjai holnap délután két órakor a városháza nagytanácsstermében gyűlést tartanak. Erre a gyűlésre ezuton is meghívják a szövetkezet tagjait.

— **Rendkívüli tanácsülés.** Makóváros tanácsa ma délelőtt *Gera* Sámuel városi főjegyző elnöklete alatt rendkívüli tanácsulést tartott, melyen intézkedett a marosi part-szaggatások ellen elrendelt munkálatoknak megkezdése iránt.

— **Tankötelesek összeírása.** Makó város tanköteleseinek összeírása szeptember hó 10-én veszi kezdetét. Az összeírást a városban 16, a tanyákon pedig 6 tanító teljesíti.

— **Érdekes megkeresés.** *Boros* József, Nagykároly város főmér-nöke ma hivatkozással arra, hogy téglagyárat akarnak felállítani, az iránt kereste meg Makó város polgármesteri hivatalát, hogy a makói téglagyárból részére összehasonlítás végett egy pár kilogramot küldjenek.

— **Véres verekedés.** Ma délelőtt a vásáron véres verekedés volt. Örömmel kell azonban konstatalnunk, hogy ezt a véres verekedést nem makói emberek rendezték hanem részint szőregi, részint szegedi cigány löcsiszárok. A vásáron ugyanis megjelent Jankó György szőregi. Jankó Ferenc és Jankó Poldi szegedi cigányok. A testvérek már évek óta rossz viszonyban voltak egymással és nem egy vásáron verték már el egymást. Mikor ma délelőtt lovaikat eladták, nagy áldomást ittak. A régi haragot az ital csak növelte. Előbb csak szóval sértegették egymást, de csakhamar előkerült a vasvilla is. Jankó György és Ferenc súlyosan megsebesültek úgy hogy a kórházba kellett őket szállítani, hol most ápolják őket.

— **Zsebmetszők a vásáron.** A makói rendörség a mai országos vásár alkalmával két notorius zsebmetszőt fogott el, kiket márégen keresnek a különböző vásárok rendőrhatalóságai. E zsebtolvajok egyike *Muntyán* Sándor aradi és Szabó Sándor hódmező-vásárhelyi lakos. A két zsebmetsző ez idő szerint a rendörség fogházában van és holnap kísérik át a szegedi kir. ügyés-ség fogházába.

— **Kinevezés.** A kereskedelmi miniszter *Zeida* Józsefint a budapesti főpostához kiadónak nevezte ki.

— **Táncmulatság.** Amakói függetlenségi I-ső 48-as olvasóköri folyó hó 14-én azaz vásár vasárnapján, saját könyvtára javára táncmulatságot tart. Belépti-dij személyenként 60 fillér.

— **Anyakönyvi hírek.** *Ház*aságra jelenthettek: Nagy István

Nagy jufiannával. — **Elhaltak:** Bódi Ilona 4 éves, Bélik János 66 éves, Rafai József 79 éves korában.

— **60 éves korig megőrizhetjük arcunk, kezünk fiatalosságát** ha azt gondozzuk, ápoljuk olyan dologgal, mely semmi körülmények között, az arcbőrre nem ártalmas, mely tisztán ápol és a levegő kihatásaitól óv. Ilyen a Lukács-féle „Flóra tejcrém” és folyékony „Narancs virág crém”. Mindkettő 50—50 fillér (25—25 krajcár.) Kapható a főtérhez közellevő, az aradi-utcai „Meg-váltó” gyógyszerárban.

Két hétig fogházban

Tévedésből letartóztatva.

— aug. 13.

Sántalábu, alacsony, pupos ember hagyta el ma délelőtt a nagyváradi ügyészség ibörtönét. Mér-ges, haragos arccal fordult vissza a börtön kapujában és súlyos szavakkal átkozta a rideg falakat. Klein Márton volt ez a szerencsétlen ember. Nemrégiben szállította ide a budapesti kir. ügyészség. Vézna kezére nehéz vasakat raktak, hogy valamiképpen meg ne szokhessen kísérelését.

Budapesten fogták el a kis pupos embert, valami nagyszabásu lopás elkövetésével vádolták meg és Klein Márton hiába esküdözött égre földre az igazságszolgáltatás előtt, melynek nem hiába van bekötve az egyik szeme, Klein Mártonban látta a körözött tolvajt és ezért könyörtelenül záratta be a fogház rideg falai közé.

A budapesti vizsgálóbíró eredménytelen vallatásai után következtek a nagyváradi vizsgálóbíró vallatásai s az eredmény ismét ugyanaz volt: a fogolynak halvány sejtelve sem volt az egész betörésről.

A budapesti kir. ügyészség kísérelő levelében csak arról volt szó, hogy további intézkedésig fogva tartás Klein Mártont s ez a „további intézkedés” két hétig tartotta fogva a szerencsétlen embert.

Szerdán aztán megérkezett a budapesti kir. ügyészség írása, hogy még egy Klein Mártont fogtak el s így az egyik Klein Márton közülök okvetlen fölösleges. A fogházfelügyelő gyorsan felhozatta a cellájából a fogolyt és faggatni kezdte, hogy ő-e az a Klein Márton, akire a budapesti kir. ügyészségnek szüksége van, vagy pedig nem?

— Az lehet, hogy az ügyészségnek szüksége van én rám, de nekem nincs rá szükségem legkevésbbé sem. — mondta Klein Márton és szinte sirva kérte a felügyelőt, hogy bocsássák már szabadon.

A fogházfelügyelő azonban e kihallgatás után is csak annyit tudott Klein Mártonról, mint a múlt héten és az eredmény ismét csak az volt, hogy a szuro-nyos fogházór Klein Mártont az irodából visszakísérte a cellájába.

Ma délelőtt aztán távirat érkezett a budapesti ügyészségtől, melyben értesítik a nagyváradi ügyészséget, hogy a második számú Klein Márton a budapesti vizsgálóbíró előtt töredelmesen bevallotta tettét és így az első számú Klein Márton tehát elme-het.

Elment, de kárterítési pört indít az állam ellen. Ezenkívül még kéri azt is, hogy ruháért, mely a fogház nedves raktárában teljesen tönkrement, szintén kárpótolják.

A sikkasztó könyvelő.

A ki spekulál.

Budapest, aug. 13.

Egy sikkasztó könyvelőt tartóztatott le ma hajnalban a rendőrség Budapesten. Fürst Emilnek hívják és négy esztendő óta a párisi utcai *Szénássy Hoffman és Tsa* cégnél volt alkalmazásban. A minap észrevette *Róna Imre* cégvezető, hogy Fürst a *Belvárosi Takarékpénztárnál* a rábizott 7850 korona helyett csak 2000 koronát helyezett el és a különbözetet elsikkasztotta.

A cégnél nem szóltak Fürstnek semmit, atvizsgálták a könyvvezetést és az éjszaka feljelentést tettek a rendőrségen. Detektívek mentek érte és a főkapitányságra vitték Rákóczi-ut 24. szám alatti lakásáról. A sikkasztó könyvelő *beismerő vallomást tett.*

Elmondta, hogy a szükség vitte bűnös utra. A felesége betegeskedett, fürdőre kellett küldenie, azonkívül *öt gyermekének* neveltetése is nagy összeget emésztett fel. A *Szénássy-cégnél kétszázötven* korona volt a havi fizetése, mellékkeresete semmi. Nyugtákat hamisított apró összegekben és gyorsan nőtt az így szerzett összeg.

A sikkasztó Fürstnek három-ezerhatszáz korona volt az évi fizetése. Igazi hivatalnok-sorsban élt. A feleségével és *öt apró gyermekével* a Rákóczi-ut 24. számú házban lakott, utcai lakásban, a melyért 1500 korona lakbért fizetett. Fürst idei költségeinek listája a következő:

Az asszony síófoki nyaralása 1000 K.
Öt gyermek neveltetése és ruházata — — — 1200 „
Lakás — — — — — 1500 „
Az asszony toilletjei — 1200 „
A mézáros (*Pilisser Jenő*) évi számlája — — — 969 „
A fűszeresé (*Fürst Ignác*) 1000 „
Ez összesen *hatezernyolcszázhatvan korona*. Vagyis majdnem megegyezik annyi, mint Fürst jövedelme. Igaz, némi apanázsot is kapott az apósától, de ez nem sokat nyomott a latban. Igazi pesti történet az övé.

Nagyon érdekes részlete ennek a bűnténynek az, hogy Fürst Emil azonnal bevallotta a sikkasztást, sőt a sikkasztott összeg nagyságát is rögtön bementa. Azt vallotta, hogy évek során 100.000 koronát sikkasztott. Ezzel szemben a cég legpontosabb vizsgálata 10.000 korona kárt sem tud megállapítani.

Itt Fürstnek egy ravasz spekulációjáról van szó. Arra számít a sikkasztó, hogy *gazdag rokonai minden kárt megtérítenek*. Tehát 100.000 koronát akar fizettetni a rokonaival, mivel pedig csak 6000 korona körüli a kár, a fennmaradó 94.000 koronát egyszerűen zsebre akarta vágni. Ez egészen jó spekuláció.

Közgazdaság.

Tegnap hivatalos.

„Csak hátra.“

Makó, aug. 13.

Megmondottuk még az első hivatalos miniszteri kimutatásoknál, hogy gróf *Serényi* a „csak előre“ taxasálásánál igen „serényen“ és tulbuzgón állította össze az országos buza-termés hozamot.

Tegnap kimutatásával frontot változtatott és kiadta a vezérjelszót: „Csak hátra.“

Tisztán láttuk már az első kimutatás alkalmával is — és folyton hangoztattuk, hogy ugy a folyó év június 28, július 12, július 18-iki kimutatások nem fedik a valóságot és ime állításunk beigazolást nyert. A földművelésügyi miniszter tegnap reggel 55 millióról — 51 és fél millió méter mászára redukálta a buza-hozamot.

Igazunk volt, midőn ezt állítottuk, hogy gazdálkodóink és kereskedőink érdekei a rekordtermésről szóló kimutatással — mélyen voltak sértve, mert egy ilyen fényes kimutatás e két összefüggő láncszemet alaposan megijesztette és mindkettőnek jelentékeny kárt okozott.

Legjobban azonban ismételtén a gazdasági tudósítótól okoljuk, mert a „Tóni bácsik“ csak saját impressiójuk után ítélték, hogy a jövőben pedig ilyen alapos tévedések elő ne forduljanak, tanácsolnánk a földművelésügyi miniszternek, hogy a becsléseket — mindig egy gazdálkodó és egy gabonakereskedő által tésesse meg — különösen az utóbbiak jó szolgálatot tehetnek, mert sokkal többet és alaposabban látnak — sokkal többet érintkeznek a gazdálkodó közönséggel, — tehát többet is hallanak és mindenkor a nagy általánosság meghallgatása után alakítják ki véleményüket és pedig teljesen önzetlenül.

Tegnap miniszteri kimutatás:

Buza	51.48 millió
Rozs	14.56 „
Árpa	13.99 „
Zab	11.66 „
Tengeri	47.82 „

métermázsás taksálást hozott. Kinálat az egész országban csendesebb miután a csépléssel nem igen tudnak haladni.

Budapestre elég szép svantum buza érkezik fel és a napi eladások 70-től 40 ezer métermázsá között váltakoznak.

Finomabb és nehezebb minőségű búzák keresettek, míg a gyenge minőségű búzák teljesen el vannak hanyagolva.

Helybeli piacon még nem ki-elégítő a kinálat, mely részben annak tulajdonítható, hogy gazdálkodóink a csépléssel igen lassan haladnak. Vételkedv elég jó — és a contremin lázasan fedezi 20—30 krajcárral drágább is — az általa előre eladott buza-mennyiséget, hogy szállítási kötelezettségének eleget tehesen.

Minőség nálunk igen gyenge és oly rossz, hogy évek hosszú során át ilyen nem volt. Fajsúlyja 70 kilogrammtól 77-ig, illetőleg ezek között váltakozik.

Mai áraink helyben:

Buza	— — — 8:80—9:00
Tengeri	— — — 5:70—5:80
Árpa	— — — 5:30—5:50
Zab	— — — 6:50—6:50

Árak 50 kilogrammonként korona értékben.

Hagymaárak:

Vereshagyma 4.— korona,
Foghagyma I. rendű 18—21 K.
" II. " 14—17 K.
Az árak száz kilogramonként értendőek.

Regény.

Képek a szabadságharoból.

Irta: egy volt 48-as honvédtűsér. (48)

Két menvegző.

A dzsidáskapitány vendég-lős előadta az irást, melyet Etelka ott hagyott nála. Előadta, hogy a német most H... pasánál van éksze-reivel jó vásár reményében. Előadta, hogy Etelka szerint már 3 évtől fogva küldi jelentéseit Bécsbe, — mindezek után kimondatott reá az ítélet.

A német sógor soha többé nem tért vissza sem lakására, sem Bécsbe, sem sehová. Eltűnt a föld színéről.

XXX.

Etelka ez eltűnésért gyanuba jött. Vizsgálati fogságba helyeztetett. A vizsgálat pedig sokféle dolgot derített ki multjára nézve. Az osztrák követség azon törekedett, hogy az eltűnt éksze-rek nyomán közönséges rablógyilkossággá fujja fel a dolgot s mivel mind az eltűnt állítólagos áldozat, mind pedig a bűnös osztrák alattvalók voltak, ez utóbbinak kiadását követelte, hogy osztrák törvények szerint bűnhődjék.

H... pasának is munkájába került, hogy igazolja s tanukkal bizonyítsa, miszerint az ékszerész tőle a vásárlás után portékástul együtt délelőtt 10 óra tájban érintetlenül ép bőrrel távozott.

Egy ismeretlen kéz, de a magyar hive pedig úgy intézte ezt az egész vizsgálati bűnpert, hogy politikai súlyra fektette, a mi miatt Etelka 1855-ig, tehát két évig türethető vizsgálati fogságban ült ugyan, de már ugyanez év november hónapjára, mint akire a bűntény be nem bizonyult, kiszabadult.

(Folytatjuk.)

Ház eladás.

Aracsi Dániel háza szabad-oooo kézből örök áron oooo

eladó.

Értekezhetni lehet Kürt-utca 4. — — szám alatt. — —

Hirdetmény.

A ref egyház gondnoki hivatala részéről közhírré tétetik, hogy a ref. árva és szegény gyermekek részére szükséges mintegy 100 pár cipőre az árlejtés folyó hó azaz aug. 17-én délelőtt 10 órakor az egyh. tanács termében fog megtartatni, akik árlejtezni akarnak, a mondott időre tisztelettel meghívotnak, a feltételek a gondnoki hivatalban meg tudhatók.

A ref. egyház gondnoki hivatala.

Ház eladás.

A Szent Anna-utcában, 14. ujszám alatt teljesen ujonnan készült ház, mely áll: két utcai padolt szobából, elő szoba, konyha, kamra, mosókonyha, fás kamra és két tágas udvarral, a mellék helyiségekkel együtt szabadkézből örök áron ELADÓ. Értekezni lehet a tulajdonossal a fenti szám alatt. — —

Legolcsóbban a legjobb vas- és fűszerárakat **Kolozsy Károly**

„Üstököshöz“ címzett üzletében szerezhethi meg.

Ház eladás.

A Návay Tamás-utca I. kerület 126. sz. ház két különálló lakházzal és nagy kerttel ELADÓ.

Értekezhetni:

Tóth Imre

— — tulajdonossal — —
Kossuth-utca 159. szám alatt.
— Ugyanott bor is van eladó. —

Felhívás!!

Italmérők!

Szatócsok!

Husvágók!

A makói Italmérők, Italmé-rési engedélylyel bíró Szatócsokok és Husvágók egy nagyobb értekezlete elhatározták, hogy a Makó városi bor fogyasztási és hus fogyasztási adószedési jogot az államkincstártól megváltja. Eziránt 16-án du. 5 órakor „Vogel“-féle kis étteremben újból értekezletet tart, melyre az összes érdekelteket ezennel meghívja.

A kiküldött bizottság.

Kéretnek az érdekeltek, hogy a mindnyájukat érdeklő ügy fontosságánál fogva teljes számban megjelenjenek.

Önt is érdekli, hogy **Károlyi Mihály** megnagyobbított főtéri festék kereskedésében **Óriási raktárt**

talál a legjobb **száraz- és olajfestékekben.** Padló-, koci és butor **lackok.** Parket és fenyőpalló **viasz.** Pormen-tesítő **olaj.**

Zománcmázak. Brunolin, politur. Aranyozók, szivacs, szarvasbőr, Aszfalt és kátránylemezek szavatolt jó minőségben kaphatók.

Terpentin, benzín, petrolum, elsőrendű gépkendő **olajok és zsirok.** Saját készíttetésű **meszelők, kefék, ecsetek** — dus választékban.

Értesítés.

Tévedés kikerülése végett tudatom Makó város és vidéke közönségével, hogy az aradi-utcai Kovács-féle malmot nem én vettem meg, csak egy hasonló nevű egyén, kivel sem rokonságban, sem ösmeretségben nem vagyok.

Teljes tisztelettel:

Soós Lajos

Zöldfa-utcai hengermalmi tulajdonos. Ugyanott felvétetik egy szorgalmas molnár segéd és egy munkás ember, éves állásra mindeneknek.

A Kossuth-utczában levő 383. számú **ház,** melyben ezidő szerint az 1-ső függetlenségi olvasó kör van **szabadkézből eladó** vagy **kiadó.**

A lakás alkalmas egy ur lakásnak mint vendéglőnek is. Értekezhetni a helyszínen

Ratkai János-
néval vagy fiaival.

Üzletmegnyitás.

Tisztelettel értesitem a nagyrédemű közönséget, hogy Dessewff-téren Martonosi gyümölcskereskedő házában, ludpiaccal szemben

fűszer-, liszt- és terményüzletet

nyitottam. — Állandóan raktáron tartok legjobb minőségű fűszerárakat, kenyér-liszteket, melyeket legolcsóbb áráért árusítok.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradtam 000 000 000 tisztelettel:

OLASZ GÉZA

Ház eladás.

Az Arany János utca 57. sz. alatti **ház eladó** vagy október 1-től **haszonbérbe kiadó.**

Bővebben értekezhetni:

Kiss Sándor

tulajdonossal.

Ház eladás.

A Kálvin utca 2806. számú sarkon levő házamat **szabadkézből eladom.**

Értekezhetni a fenti szám alatt

ővz. **Lörinc Jánosné**val.

A Deák Ferenc utca Steigenberger féle házban levő, egy szerény igényű család részére **biztos kenyérkeresetre alkalmas** 00000

olajmalom

elhordható részében **ÖRÖK ÁRON**

eladó

általam.

Kuliner Sándor

bankiroda tulajdonos.

A **Lakatos-féle házban a Szegedi és Páva utcák sarkán egy tágas**

üzlet helyiség

s a hozzá tartozó

kétszobás lakás

a megfelelő mellék-helyiségekkel együtt

azonnal kiadó.

Értekezni lehet **Lakatos Pállal.**

Földhaszonbérbeadás.

A hódmezővásárhelyi határban, Leléhez kocsival egy óra jársnyira, Orbán Sándor tulajdonát képező 35 kis hold tanya föld, zöldség és vetemény alá

haszonbérbe kiadó.

A locsoláshoz szükséges ártézi víz szabadon használható.

Értekezhetni Hmvásárhelyen héti piacokon vagy vasárnap Mátyás utca 35. szám, vagy Gorzsa-tanya 43. szám alatt.

Tizenhárom

katasztrális hold

ugar föld

a dáli ugarban, a palotai ut mentén, több évekre **kiadó.**

Ebből tíz hold gabona, három o hold pedig vetemény alá. o

Esetleg kisebb darabokban is.

Bővebben értekezhetni:

Biró Sándorral

Megyeház-utca 33. szám alatt.

Örök áron ELADÓ

a görög kath temető közelében Báro Erdélyi- (Nagy Orosz) utcai, két belteleken épült, királyhegyesi utvonallal egybekötött, kövezett ut mentén, igen nagy közlekedési helyen levő, **Fekete Dániel-féle, 49 népsorszámú sarok ház.**

mely 40 év óta bolt és koresma helyiség — Értekezhetni:

Gerzánics István és György tulajdonosokkal, Kossuth-utca 14 sz. a. Buza István vendéglőjénél.

Szép lakás,

mely négy szoba és megfelelő mellék-helyiségekből áll november 1-re kiadó.

Értekezni lehet:

Török Jánosnál

Kossuth-utca 48. szám.

Eladó

az **Alma-utczában** levő 17 sorszámú **HÁZ** mely mindenféle gazdálkodónak megfelel, továbbá az **ingóban** egy 515 **gyömölcsös** és a szövetkezet féle földben 7 évi joggal egy **hereföld.** 800 négyszögöl

Értekezni lehet a fenti szám a.

B. Nagy András tulajdonossal.

Szántóföld eladás.

Valkányon, a község alatt 7 kat. szántó föld kedvező fizetési **eladó.** feltételek mellett

Ugyisintén a Kiszombori szőlőtelepen egy és fél kat. szőlő **eladó.** egészben vagy részben

Értekezhetni lehet

Böröcsök István

szatócsereskedővel **Makón.** Veszek szilvát cefrének a legmagasabb árban.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Vásárhelyi-u. 23. sz. alatt Nemes Lajos** kovácsmester ur házában egy újonnan berendezett

kádár üzletet nyitottam.

Elvállalok új hordók, fürdő- és káposztáskádák, tűrés- és vizesdézák készítését minden nagyságban, elsőrendű tölglyfából. — Ugyisintén azok javítását felelősség mellett eszközölöm, jutányos áráért. 000 000 000

Kész munkákat raktáron tartok.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

Szendrei István **kádár-mester.** Vásárhelyi-utca 23.

		
Elvünk: kevés haszon, nagy forgalom.	Olcsó bevásárlási forrás.	Pontos, szolid és azonnali kiszolgálás.
Nagy előny senki sem csalódhat, mivel mindenféle áru a legolcsóbb és szabott árban lesz eladva.	Értésitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy egy nagyobb üzletfelosztásnál jutányos áráért átvett divatos rőfös árúkat u. m. selyem, szövet, vászon, kanavász, festőkarton stb. nagyon jutányos árért árusítom. Sok mindenféle maradék félárban. oo Szives látogatásokat kér oo	Kézpénzért veszünk és adunk, hogy olcsóért árulhasunk. Min-ták kívánat-ra azonnal küldetnek.
	Tamás Mihály rőfös divatkereskedő. Üzlete: LUD-piacz.	